

חדושים ובאורים

קנים

פרק ראשון

פ"א מ"א חטאת העוף נעשית למטון כו', האי נעשית אזריקה בלחוד קאי, דומיא דחטאת בהמה ועולת בהמה, דאין ענין בשחיטתן בלמעלה ולמטה, ומדקתני ואם שינה צוה וצוה פסול, משמע קצת דפסולה דחטאת העוף ועולת העוף הוי כפסולה דחטאת בהמה ועולת בהמה, וכשם דבהמה קיי"ל דשלא במקומו כמקומו ורק בשר פסול אצל בעלים נחכפרו כדאמר זכאים כ"ו ב', ה"נ יש לפרש בחטאת העוף ועולת העוף דהבעלים נחכפרו, וזה דעת תו' זכאים ס"ו א' ודלא כמ"ש בשטמ"ק שם אות כ"ה.

כל הקרבנות שדמן למטה, לא נתבאר בגמרא מהיכא ילפינן לה, וברש"י זכאים ס"ד ב' כתב דילפינן לה שם י' ב' מקרא דהכהן המחטא אותה אותה דמה למעלה ואין אחרת דמה למעלה, אצל ז"ע שאין דרשא זו פשוטה, ובצרייתא שם נ"ב ב' ילפינן מינה דחטאת פסולה למטה, ועי"ש בתו', ועוד דלעניכוצא מנ"ל, ועוד דאי אכתי לא ידעינן אי כל הקרבנות למטה א"כ מנ"ל למידרש אותה דמה למעלה ואין אחרת למעלה אימא אותה באכצע ואין אחרת באכצע, א"נ אותה בקרן ואין אחרת בקרן ומנ"ל למיפסל כל המזבח למעלה, וברא"ש ריש קנים כתב עוד דמדכתיב יסוד מזבח העולה אלמא דדס עולה למטה במקום שיש יסוד, וז"ע דהתם בשפיכת שירים דחטאת כתיב ובגמרא זכאים כ"א דרשינן מינה מילי אחריני, ואפשר דלאחר שלמדנו דעולת העוף למעלה וחטאת העוף למטה ולמדנו מקרא דזריח מחינה להבדיל בין דמים

העליונים לדמים התחתונים כדיליף זכאים נ"ג א' מקרא דוהיתה הרשת דמיותר הוא להך דרשא דהו"ל למיכתב ונתת וגו' מלמטה עד חזיו, ממילא ידעינן דאין כל המזבח כשר לדמים אלא יש ניתנין רק למטה ויש רק למעלה, ולפ"ז ראוי לקצוע דכל מקום דכתיב סתם מזבח היינו למטה, דסתמא הכי הוא שעומד בעזרה וזורק על חצי התחתון של המזבח, הלכך כל דליכא ילפותא אמרינן דלמטה הוא, ודרשא דאותה למאן דדריש לה היא לעכב, ומאן דלא דריש לה אי סבר שלא במקומו כמקומו י"ל דיליף מקרא דואני נתתיו לכם על המזבח לכפר דבא לומר דהניתן שלא במקומו מכפר, כדאמר זכאים כ"ו ב', וש"מ דבשר מיהא פסול דאל"ה ל"ל קרא, א"נ כיון דהקפידה תורה שיהא מחינה להבדיל בין דמים העליונים לתחתונים, חשיב כתנאי עיקרי בזריקה ולא בעי שנה עליו הכתוב לעכב, עי' זכאים ד' ב'. (זכאים כ"ו א').

כתב הראב"ד והמיאוי היה למעלה מן הסקרא ואיכא תנא דאמר שעל הקרן ממש היה מוצא והטעם לשניהם דכתיב ומלק וכו' עכ"ל, ונראה דלא יתכן לפרש קרן ממש, דלא אשכחן מנזות קרנות בעולת העוף, ועוד דבגמרא זכאים ס"ה א' מוקמינן פלוגתייהו בעושין מערכה ע"ג סובב משמע דרק צוה פליגי, ואי עושין מערכה לכו"ע כשר למטה מרגליו אלמא ליכא מנזות קרנות, דהא לת"ק ודאי לא נזכר ענין קרנות, ובהא לא פליגי ר"נ וראב"י, ועוד דקרא כתיב על קיר המזבח ואין נימא קרן, ועוד דלמה יעשו בקרן שהוא כשר להקטיר עליו רק ע"י הדחק ולמה לא יעשו בקיר המזבח ממש שמקריבין עליו לכתחלה,

לא קיים נדבחו שהרי אמר הרי זו עולה, ועי' מגילה ח' א' דפריך מנה"מ ומייתי קרא דונרנה לו לכפר עליו, ומשמע דעיקר החידוש דבאמר עלי לא מיפטר בהפרשה דכמאן דטעין אכתפיה דמי, ועי' ערכין כ' ב'. — ועי' מש"כ חולין כ"ב ב'.

בביאור ענין דיני קן בתום ומעוץ בתומין
(א) במתני' פ"א מ"ב דקתני חטאת שנחערצה בחובה אין כשר אלא כמנין חטאות שחובה, מבואר דמשכח"ל הרצה חטאות בחובה שהם צדין סתומין, והקרבת חטאת אחד אינה קובעת פרידה מסוימת לעולה, אלא אחת מן התערובות, שהרי יכול להקריב כל החטאות ולא חיישינן שמא אחת מהן נקבעה לעולה, וחזינן מזה דאשה יכולה להפריש ששה פרידין על שלשה חיוצים שונים של קנים, ומתקדשים כולם קדושת הגוף מבלי ליחס שום אחת מהן לחיוץ מסוים, ויש לעי' והא לא יתכן להקריב חטאת מבלי ליחסו לחיוצו, שהרי צא לכפר עליו, וכיון דהבעלים הפרישוהו בתערובות, איך יתכן לכהן להקריבו מבלי ליחסו לחיוץ מסוים, ושמא נימא דלעולם יש לכהן לכיון שיהא החטאת על החיוץ הראשון של הבעלים, אי"נ סתמא דמילתא דעת הבעלים כן שמהא הקרבת הראשון לחוב הראשון, ואף שאין ציד הבעלים לאחר הפרשה לקבוע איזה לחטאת ואיזה לעולה כדאמר יומא מ"א א' דאין הקינין מתפרשות אלא או בלקיחת בעלים או בעשיית כהן, מ"מ לקבוע על איזה חיוץ יוקרב הראשון שפיר י"ל שהדבר צידם, אי"נ שמא תחלת הקדשם הוא על דעת כן, ולפ"ז הכהן אין צריך לחשוב כלום, דאדעתא דבעלים מקריב, ולעולם הראשון על החיוץ הראשון, [ובתו' עירובין ל"ז א' ד"ה לאיזו משמע שאפשר להקריב קרבן אע"ג שאין ברירה ולא ידעינן של מי, אבל י"ל דהתם עדיף דחשיב כאילו היה בעלים ונשכח מי].

הא דתניא בתוספתא פ"ב דכריתות ופסקה הרמב"ם צפ"ג דשגגות ה"ו דהציא שתי חטאות על שני חטאים זו תשחט לשם חטא האחד והשניה לשם החטא השני, יתכן לפרש דחל עליהם קדושת הגוף גם כשלא פירש כל בהמה על איזה חטא, והוא כסתומים דקנים, [שיכול להפריש שני קנים על לידה ועל זיבה ומתקדשים בתערובות כדין סתומים וכמש"כ, וכן נקט בספר יעיר קנו

[ואין נראה לומר שהראב"ד גריס בגמרא ר"נ וראב"י אומרים היא ענמה אין נעשית אלא בגופה של קרן וכמו שהעתיקו תו' שם פ"ז ב' ד"ה עולה, שכבר כתב מרן זללה"ה דהוא ט"ס וצ"ל אלא צראשו של מוצת, ועוד דכל הני קושיות שכתבנו מוכיחות דאי אפשר לומר דבעי קרן], ועוד דמסיק דמליקה נמי היתה על אותו קרן עצמו, וכי ס"ד שמולק מעל הקרנות, וכי יגיעו ידיו למעלה מד' אמות מרגליו, אלא נראה דלשון קרן שכתבן ר"ל מעל לסובב ולפי שנשנה בלשון המשנה שם ס"ד ב' צא לו לקרן דרומית מזרחית הרי מקום זה נקרא קרן, והעתיק הגמרא כפשטה דאיכא מ"ד למעלה מן הסקרא ואיכא מ"ד על הקרן ממש ר"ל למעלה מן הסובב, ומש"כ דהקרן עצמו ראוי להקטיר עליו ע"י הדחק ר"ל אמה שבין הקרנות, ולפי דקשיא ליה ז"ל דודאי אף למטה מן הסובב מיקרי קיר המוצת ומה צרך שאין עושין מערכה ע"ג סובב הרי גם למעלה אין עושין מערכה צין קרן לקרן ומקום הילוך הכהנים ומ"מ הקיר חשיב שפיר קיר של מקום הקטרה וא"כ למה גרע למטה מן הסובב ומה צרך שניתוסף אמה, לזה כתב דלמעלה עושין מערכה ע"י הדחק צין קרן לקרן [עי' תו' יומא מ"ה א' ד"ה ר"י], הלכך חשיב קיר של מקום הקטרה אף דעיקר המערכה משוכה ב' אמות, אבל קיר הסובב כיון שאין עושין מערכה על הסובב אפילו ע"י הדחק לר"נ וראב"י, לא חשיב קיר של מקום הקטרה, ות"ק סבר עושין מערכה על הסובב, וברז"ה נתקשה על הראב"ד ולמש"כ מבואר. (ובחס ס"ה א').

שם סדר קינין כך הוא החובה אחד חטאת ואחד עולה צנדרים ונדבות כולן עולות, משמע מכאן שיש ענין קן צנדרים ונדבות, דאע"ג דאפי' פרידה אחת יציא כדאמר כריתות ט' א', מ"מ כיון דלא מצינו לה בכל התורה כולה כדאמר התם, הלכך גם צנדרים ונדבות יש ענין לכתחלה שלא יפחות מקן, וברש"י זבחים ס"ז ב' וכן צרא"ש ספ"ג דמכילתין מבואר דהאומר הרי עלי קן, אינו יכול להציא אחד תור ואחד בן יונה, אלא צריך דוקא שתי תורים או שני בני יונה.

שם מה צין נדרים לנדבות אלא שהנדרים מתו או נגנבו חייב באחריותו כו', לכאורה צנדרה לא שייך קבלת אחריות, דאף אם יציא כל אילי נציות

[וכמו ארבעים מחוך שמונים], ונתקדשו שתייהם ומקריבם מבלי לדעת כל אחת על איזה חטא מכפרת, ושפיר דמי כה"ג, ואמנם כן משמע בתו' עירובין הנ"ל, אצל הדברים מחודשים, וצפשוטו צריך שהחטאת תתייחס לחטא ידוע, וכן נלמד ממה שהרמב"ם שינה לשון התוספתא וכתב זו תשחט לשם החטא האחד והשניה לשם החטא השני, משמע דהיינו חטאים ידועים, ועיין עוד מש"כ במזיר שם.

ב) הא דאשכחן במזיר דין מעות סתומין שיכול להציא בכולן קרבן אחד, ויכול להציא כל הקרבנות, ואסורין בהנאה ואין מועלין בהן מפני שיכולים להציא בכולן שלמים, יש להסתפק אם מסבירא קים להו לחז"ל דאדם יכול להקדיש הקדש כזה, או שזה נלמד מההלכה למשה מסיני שניתנה דמת והיו לו מעות סתומין יפלו לנדבה, מכלל דיכול להפריש מעות סתומין, ולר"ל מזיר כ"ה א' דיליף מקרא דמותר סתומין לנדבה, י"ל דמהאי קרא שמעינן דאיכא מעות סתומין.

וביבוא מ"א א' מבואר דאפשר להפריש קן סתום, ולאחר הפרשה אין הצעלים יכולים לפרש איזה לחטאת ואיזה לעולה, ואין מתפרשים אלא בעשיית כהן, ופשוטא משמע דהקן מתקדש קדושת הגוף, אם כי אין לזה הכרח, דבגמ' שם מבואר דאף אם הפריש דמים נמי אין ציד הצעלים לפרשם, וא"כ אף אם אין הקן קדוש אלא קדושת דמים נמי אין ציד הצעלים לפרשם, מ"מ פשוטא משמע דאין כאן הקדש מעין זכר לדמיו, אלא שהקן קדוש קדושת הגוף, ויש כאן מחודש דקרבן מתקדש קדושת הגוף בספק חטאת ספק עולה, ואם כל ענין סתומין נלמד מהלכה למשה מסיני, שפיר י"ל דלמדו מזה גם לקרבן עצמו, אצל אם כל ענין סתומין הוא מסבירא, התיינה בקדושת דמים שפיר קיימו כן מסבירא, אצל בקדושת הגוף שיתקדשו הקנים קדושת הגוף בספק חטאת ספק עולה הוא דבר מחודש, ושםא באמת נדייק מזה דגם הקנים אין מתקדשין קדושת הגוף, ומ"מ מתפרשים בעשיית כהן והקדשתן קדושת הגוף והקרבנות באין כאחד, [עי' מש"כ בחו"ב שבעות י"ב צ' א' אפשר להציא קרבן שיתקדש קדושת הגוף רק עם שחיטתו].

בהקדמה א' לסופ"ק דקנים], וציד הכהן לפרש על איזה חטא, ושםא גם ציד הצעלים לפרש, ולא דמי לחטאת ועולה דרק בעשיית כהן, ואף אם נימא דהחייב עולה ושלמים אינו יכול להפריש שני כבשים ולומר אלו לחובתי ושיתקדשו קדושת הגוף, דרק בקנים נתחדש ענין של סתומים, עי' מש"כ מזיר כ"ו צ', מ"מ בחטאת וחטאת שםא עדיף, ואם נימא דגם בחטאת וחטאת אי אפשר שתחול קדושת הגוף מבלי לפרט על איזה חטא, יש לפרש דה"נ לא חל עליהן קדושת הגוף ומתקדשים עם שחיטתן, [עי' מש"כ שבעות י"ב צ' צ' או עם פירושן לחטא המסויים גם קודם שחיטה, שכשנותן לכהן הרי הוא מפרש על איזה חטא, וצריכתא אשמועינן דכל כה"ג שפיר מפרשן בשעת שחיטה ומקריב כל אחד על חטא אחד המסויים, ובכלל זה דלא אמרינן שםא נתקדשה כל בהמה על שני החטאים וירעו וימכרו לשניהם, או שנתקדשו ואינם ניתנים לצירור ולהקרבה, דודאי המקדישן נתכוין שיוקדשו באופן שיוכל להקריבם.

ובב"מ שם שם הרי"ק הקשה דהא צדאורייתא אין צריה וכו' ויכול לפרש אח"כ על איזה חטא, וי"ע דמה ענין כאן לצריה, הלא אם נימא דבהפרשתן נתקדש כל אחד על חטא אחד, הרי שפיר יכול להקריבן בסתמא, [עי' תו' עירובין ל"ז א' ד"ה לאיזו דאפשר להקריב סתמא אף כשלא נתברר של מי, ובתו' הרא"ש שם חולק בזה עי"ש], ואם בהפרשתן לא נתייחדו לחטא מסויים שפיר יכול ליחדן אח"כ, וכמו דאפשר ליקח ג' קנים על ג' חיוצים ויתפרשו בעשיית כהן וכמס"כ לעיל, ולא דמי לדרי"י עירובין ל"ז א' דהתם ע"כ לומר דאיגלחי מילתא למפרע דקן זה נקנה לאשה זו, ושםא יש לחוש שבהפרשתן נתקדשו שניהם על אותו חטא ולא ידעינן על איזה, אצל קשה למה נחוש לזה, בזמן שצלבנו וצלב כל אדם וגם בפיו שתתקדש כל בהמה על חטא אחד, ושםא נימא דצריך שבעת הפרשה או הקרבה נדע על איזה חטא תכפר משא"כ כאן שלא נודע, אצל מתירונו מבואר שאין צורך לדעת, עי' להלן.

ובמסקנת הרי"ק נראה דכל בהמה מופרשת לחטא אחד מבלי אפשרות לדעת על איזה חטא, וכאילו הקדיש אחת שתכפר על אחד משני החטאים, והקדיש השניה שתכפר על החטא השני,

הא דאמרין צנוזר צמעות סתומין דראויין לזא
כולן שלמים, או עולה, וכן בהפריש מעות
לקן יכול להציא צכולן חטאת לחוד או עולה לחוד,
[כדתניא בתוספתא פ"א דמעילה וצרמז"ס פ"ה
מפסח"מ הי"א, וכן בתו' נויר כ"ו א', ובגמ' שם
בהעשיר דמציא מהם חטאת צהמה או עולה], אף
שאפשר לומר דקים לחז"ל כן מסבירא, אבל הדבר
מפורש בהלכה למשה מסיני דצמת יפלו לנדבה,
והיינו רק כשהמעות מעורבין לכל הקרצנות, ואם
נריך לחלקן שוה צוה לכל הקרצנות, הרי המעות
כמפורשים חלק לחטאת וחלק לעולה וחלק לשלמים,
ואין דין זה אלא בקרצנות שהגורם לחיוצן הוא
אחד, וכמ"ש תו' בתירוץ השני נויר כ"ו א', אבל
מעות סתומים ללידה ולזיצה או לשתי לידות אינו
יכול להציא מהן רק לאחת, כדאמרין התם צהיה
חייב חטאת ועולה ואמר הרי אלו לחוצת, וכגירסא
דין התם, ועי' מש"כ שם צדעת הרמז"ס
והראצ"ד.

ג) עירובין ל"ו א' וסבר ר"י אין צריה והתנן
ר"א שתי נשים שלקחו את קיניהן
בעירוב כו', סתם נשים שלקחו את קיניהן בעירוב
אין דעתם להיות משותפים בכל פרידה ופרידה,
אלא שיהיו שמים לזו ושמים לזו, ואם יש צריה
הרי בעשיית כהן מתברר איזו היתה לזו ואיזו לזו,
אבל אם אין צריה לא ידעין איזו פרידה של זו
ואיזו של זו, ופשטא מתפרש שלקחו את קיניהם
צמעות של חולין, וכן אם נתנו דמי קיניהן לכהן,
היינו נמי מעות חולין שיקנה צהן, ולא נתכוונו
להקדישם.

שם אמר רבה התם כשהתנו, פי' הראצ"ד שלהי
פ"ק דקנים, דר"ל שהתנו שיהיו הקנים
משותפים לשתייהן כל קן וקן, עד שיפרשם הכהן,
וממילא לא נתקדשו קדושת הגוף עד שפירשם
הכהן, דשל שתייהן לא יוכל לשמש כקן, וכיון שלא
נתקדשו קדושת הגוף אינו ענין לצריה, דמכאן
ולהצא משעה שפירשם הכהן מוחלים זל"ו חלקם
והכהן זוכה כל קן לאחת מהן, ופי' הראצ"ד
דהכהן זוכה להן קודם עשייתן, ונראה דהיינו משום
שנריך שיוקדשו קדושת הגוף קודם עשייתן, ועד
שלא פירשן לזו ולזו אין צהן קדושת הגוף כמ"ש
הראצ"ד, [ואפשר דכונת רש"י והרא"ש ג"כ
כהראצ"ד, ופי' התו' נראה דחוק].

ובתו"י יומא שם פשוט להו דגם מי שחייב חטאת
ועולה [כמדומה דראוי לומר חטאת
ושלמים א"נ עולה ושלמים, דהא חטאת נקצה
ועולה זכר, ולא משמע דצדמים קאמרין] והפריש
שני כצשים ואמר אלו לחוצתי דנתקדשו ואין צידו
לפרשם אלא בעשיית כהן, ואם ענין סתומין נלמד
מהלכה למשה מסיני דנוזר, היה ראוי שלא ללמוד
מזה לשאר קרצנות שאין שם סבה אחת המחייבתן,
כדמחלקין נויר כ"ו א' לענין שאינו יכול להציא
קרצן אחד מכל הדמים עי"ש בתו', וכן שאם מת
לא יפלו לנדבה, ומשמע מזה דמסבירא פשוט להו
ז"ל דאפשר להפריש קרצן לחיוצו ויפרשנו הכהן
אם לעולה אם לשלמים, ונ"ע.

וגראיין הדברים דענין סתומים מפורש בקרא דז
דכתיב יקח לו שתי תרים או שני צני יונה
וגו' ונתנם אל הכהן ועשה אחת הכהן אחד חטאת
והאחד עולה וגו', הרי מפורש שלקחו סתומים
דלקיחה דקרא היינו שמקדישם, והכהן מפרשם,
[ואינו ענין לדר"ח יומא מ"א א', דהתם צא לומר
דלאחר שהצעלים הפרישום, שוב אין צידם לפרשם,
אבל שהצעלים לקחו סתם והכהן מפרשם היינו
פשטיה דקרא], וגם לא נתחייב הזכר לקחתן כאחד,
ונמצא שיכול להפריש פרידה אחת ושהכהן יפרשנה
לחטאת או לעולה, ופשטיה דקרא שהם מתקדשים
צלקיחתן קדושת הגוף ככל הקרצנות, שהרי הכהן
רק עושה אותם חטאת ועולה ואינו מוסיף
בהקדשתן, ולא מנינו שעושים חטאת או עולה אלא
כשהם כבר קדושים קדושת הגוף, ונמצא מפורש
בקרא שאפשר להקדיש סתומין, וכש"כ דמעות
אפשר להפריש סתומים, ומהא דלמדנו צקנים פ"א
מ"צ דאפשר ליקח שלשה קנים לשלשה חיוצים
שוים ושהכהן יפרשם לחיוצם ולחטאת ועולה
וכמ"ש סק"א, מצואר דקים לחז"ל דאם אפשר
להקדיש פרידה ספק לחטאת ספק לעולה, ה"נ
אפשר להפריש פרידה לחטאת, או ללידה או לזיצה
ושהכהן יפרשנה, ואפשר גם דכש"כ הוא, וממילא
גם יכול להפריש שלשה קנים סתומים לשלשה
חיוצים והכהן יפרשם לחיוצם ולחטאת ולעולה,
ואפשר דלחיוצם גם ציד הצעלים לפרשם אחר
לקיחתן, דדרשא דר"ח לא מיעטה אלא שאין ציד
הצעלים לפרשם לחטאת ולעולה, ונ"ע צוה.

ויש לעי' כי לא התנו נמי אמאי מפרשין דנחכונו לזכות ולהקדיש בתערוצת ושלל יהיה אפשר להקריבן משום דאין צריכה, הלא אנן סהדי דלקחוס כדי לתתן לכהן שיקריבם, וכיון דאם יזכו בהן ויקדישום אי אפשר יהיה להקריב, הרי פשיטא שלא נחכונו להקדישם בתערוצת, ושמה משום דאיכא למ"ד יש צריכה לכך הוצרכו לפרש, ולפ"ו י"ל דלאחר שנקצעה הלכה דאין צריכה, תו אף לא התנו כהתנו דמי, ושמה זו דעת הרמב"ם פ"ח מפסח"מ ה"ח שלא הזכיר התנו עי"ש בכ"מ, ודוחק, ונ"ע.

ומהא דמשינן בהתנו, שמעינן דאי אפשר להפריש כדן סתומין חובה של שני אנשים, דאע"ג דשני שמות של אשה אחת אפשר להפריש סתומין, ומפרישין ג' קנים לג' חובות, ומתפרשים בעשיית כהן לאיזה חיוצ ולחטאת ולעולה, אבל חיוצ של שתי נשים אי אפשר לזרף ולהפריש סתומין בין שתייהן ושיתפרשו בעשיית כהן, דאל"כ ל"ל התנו הרי סתמא הן סתומין כשלקחוס בתערוצת ושפיר יפרשם הכהן, אלא ודאי אין סתומין אלא של איש אחד או אשה אחת.

ומייהו י"ל דאי אין צריכה הרי שתייהן שותפים בכל פרידה ופרידה, ואי אפשר להן להתקדש לאחת מהן, ולפ"ו יתכן לפרש דהתנו דאמרינן ר"ל שהתנו שכל פרידה מתקדש לאחת מהן, ויהיה לכל אחת זכות מקדיש בחצי פרידה, ונימא דכשם שאפשר להפריש לשתי חובות והכהן יצרר, ה"נ אפשר להפריש לשתי נשים והכהן יצרר, וחלה עליהן קדושת הגוף מיד, ואח"כ הכהן מצרר, כמו בשני שמות של אשה אחת, ולפ"ו אדרבה מצוה דאפשר להפריש שתי חטאות לשתי נשים ומתקדשות קדושת הגוף, [דפשטא משמע כן, ולשון הראצ"ד שאין להן קדושת חטאת קבועה, אין ר"ל שאין להן קדושת הגוף, אלא שעדיין אינה קבועה], ואח"כ הכהן מצרר, ומשמע דחכמים לא פליגי בזה אר"י, דהא פרכינן מאי למימרא. — וכעת ראיתי בתוספתא פ"ב דכריתות דלצתר דקתני שתי חטאות על צ' חטאים שהצאנו לעיל סק"א קתני שנים שהציאו חטאת על שני חטאים כו' שתי חטאות על שני חטאים זו תשחט לשום מה שהיא וזו תשחט לשום מה שהיא, ומשמע דיכולים שנים להקדיש חטאת על חטאיהם ולצרר אח"כ בשביל מי מהם.

— ונראה דהצירור בשביל מי כשמצררין אינו מועיל אלא מכאן ולהבא, אבל עד לצירור יש כאן במוחלט קדושה בכח של סתומין, דאם היה מצרר למפרע הוי איתנין לדין צריכה, וקיי"ל דצדאורייתא אין צריכה, ויש נפ"מ צמי שמעל בה עד שלא ציררו, דהתשלומין יוכלו לשמש גם לזה שלא נצטררה בשבילו, עי' מעילה ט' צ' דתשלומי המעילה של הקרבן הם לזרף הקרבן. — אפשר להסביר הא דחטאת מתקדשת מצלי צירור על איזה חטא וגם מצלי צירור של מי, דהוא כאילו היה הדין דאפשר למכור חטאת, דהיתה קדושת החטאת נשארת וזכות הכפרה היה עובר מן המוכר ללוקח, וכן אם היה אפשר להחליף מכפרת חלב לכפרת דם, היתה קדושת החטאת נשארת, וה"נ השתא חלה קדושת חטאת, עם אפשרות לכפרת חלב או דם וראובן או שמעון, וכמו החייב לצירור נזקין ובע"ס וכחוצת אשה, ונתן לו מעות ולא פירש על איזה משלשתן, דשפיר זכה הניזק בדמים, אף כשאינו מיחסן לחוב מסויים, ומשאר הדבר ציד הלוא.

ומשמע צריצ"א וכן כתב צמח"ש"א דגירסת הראשונים א"ה מאי למימרא מ"ד נגזור הא אטו הא קמ"ל, והיינו דאשמועינן דלא גזרינן התנו אטו לא התנו, וקמ"ל נמי דדר"ח צמה דנקט לאיזה שירצה כהן יקריב חטאת ולאיזה שירצה יקריב עולה, ולא הו"ל למימר אלא למי שירצה יקריב קן ראשון ולמי שירצה יקריב קן שני, דהא לא אירע כאן דבר פרט לתערוצת הנשים, ומה מקום להזכיר כאן עשיית הכהן לחטאת ולעולה, אלא דבא לאשמועינן הא דר"ח דעשיית הכהן קובעת לחטאת ולעולה, ולא הצעלים יכולים לקבוע לאחר שנתקדשו בלקיחה.

ולגירסתא דידן א"ה מאי למימרא קמ"ל דדר"ח צריך לפרש דבאמת צדין התערוצת אין כאן חידוש, ולא בא ר"י אלא לאשמועינן הא דר"ח, ונקט לה בגוונא דשתי נשים, ולפ"ו באמת ראוי לפסוק כר"י כיון דאין צו חידוש אלא דדר"ח, וניחא שפסק כן הרמב"ם שם.

תוד"ה לאיזו ואין נראה להשר דהא מוכח צריש צחים דסתמא לשמה קאי כו', לפ"ו אם לקחו שתי תורים ושני בני יונה בתערוצת שפיר

זהו שהם צאים משום חטא ומשום אשמה, דכחיוז החטאת כן חיוז העולה, או"ד לא אמרו דאזיל לנדבה אלא דדפתיכי צ"י חטאת אצל מעות שהופרשו רק לעולה הרי הם צדין מותר עולה דלעולה, והכי מסתברא.

הפריש מעות לקינו ומת, תניא צנוזר כ"ו א' דיפלו לנדבה, וטעמא דלא חשבינן להו כנתערבו צהן מעות חטאת שמתו בעליה, הוא משום דיכולין לצא כולן עולה, ויש לעי' הפריש קינו ומת אי דיינינן להן כדין המעות ויפלו לנדבה, ולמ"ש תו' דמקייצין בעוף שדינו לנדבה ה"נ יקייצו צהן את המזבח, או"ד צעופות לא קרינא צהו שיכולין לצא כולן עולות ופתיכי זהו חטאת טפי, ודיינינן להו כנתערבו צחטאת המטה וימותו, וצתו' נזיר כ"ו א' מצואר דגם צהפריש קן ומת דאזיל לנדבה עי"ש, וצני משה נ"י הקשה מהא דתנן פ"א מ"צ דעולה שנתערבה צחוצה אין כשר אלא כמנין עולות שצחוצה, והא לעולם חטאת העוף קודמת, וא"כ יש לפרש דין המשנה לאחר שכבר הביא חטאת העוף ממקום אחר, ואם איתא דעופות כמעות, הרי דין קן החוצה עכשיו לנדבה, וא"כ הרי יכול להקריב את כל החוצה אחת לחוצתו ואחת לנדבה לדעת תו' דמקייצין צעופות שדינן לנדבה, אלא ודאי מוכח מזה חדא מתרתי או דאין מקייצין צעולת העוף אפי' עוף שדינו לנדבה, או דקן שהופרש חשיב כיש צו חטאת צודאי, וכשנתכפרו צעלים צאחר אינו קרב, והלכך אין כשר אלא כמנין עולות שצחוצה, [והא ל"ק דכיון דדיינינן לקן חוצה עכשיו כנתערב צו חטאת שנתכפרו צעליו צאחר, א"כ כיצד יכול לצרור אחת לחוצתו, הלא לא מצאנו דין סתומין דמהני צרירה אלא כששניהם כשרים להקרבה, לאו קושיא היא דרק לאחר שהוצררה אחת לעולה נקבעת השנייה דדין חטאת שנתכפרו צעליה צאחר, אצל עד שלא הוצררה משמשת כאחריות לעולה, ואם מתה אחת שפיר לוקח השנייה לעולתו, הלכך שפיר צורר לו אחת], ומיהו אכתי אפשר דצהפריש קן ומת דאזיל לנדבה, אצל לא צנתכפר צאחר, גזירה אחר כפרה אטו לפני כפרה עי' שצעות י"צ א'.

ובין יש להקשות מהא דתניא צחוספתא סוף"ד דכריתות דהפריש קן והעשיר ימותו, שאין לעוף פדיון, ואם איתא דדין הקן כמעות דצמת

מקריב, והו"מ לשנויי הכי אלא דפשטא משמע דבכל גווני שלקחו צעירוצ קאמר, אצל עיקר דצריהם חידוש גדול שיהא אפשר להקריב קרבן שמעולם לא נתצבר ולא יתצבר של מי ועל איזה חטא, וכבר כתב צתו' הרא"ש דלא דמי כלל לסתמא שכבר נתצבר הקרבן צשעתו.

ד) שקלים פ"צ ה"ד מותר קיני וצים קיני וצות כו' מותרן נדבה זה הכלל כל שהוא צא לשם חטאת ומשום אשמה מותרן נדבה, סתם מותר צמעות איירי, וגם הרי אין מקייצין צעופות, ונדבה היינו קייץ המזבח, ור"ל והיינו שנותרו מעות לאחר הקרבת הקן, ומ"מ נראה דצעופות עצמן נמי הדין כן דמותרן נדבה כגון הפריש שלשה פרידין לקינו, ונתכפר צשנים הרי השלישי שמותר קנים דלנדבה אזיל, וכיון דאין מקייצין בעוף, ימות, ולמה שצידדו צתו' נזיר כ"ו א' דהא דאין מקייצין בעוף היינו שאין קונים עופות, אצל אם נודמנו עופות שדינם לנדבה מקריצין אותן, וכ"כ יומא מ"א צ' וצשטמ"ק כריתות כ"ח א' צהשטמות, ה"נ יקריבו המותר לקייץ המזבח.

ובמשמע דגם אם הקדים להקריב החטאת כדינו ואינתקו המעות לעולה, אפ"ה מותרן לאחר הקרבת העולה נדבה, ולא קרינא צהו מותר עולה לעולה, וכן משמע מהא דצגמ' גצי מותר נזיר לנדבה נחלקו אם גם צהקריב שלמים לצסוף מותרן נדבה, ואילו הכא לא נחלקו, [שוב העיר צני אי"ש נ"י דיש לפרש דגם צנוזר כל שקרבן ג' הקרצנות ונשאר מותר, הרי לכו"ע מותרן נדבה, ואפי' הקריב השלמים צסוף, ופלוגתא דירושלמי הוא צהקריב חטאתו ומת אם המותר נדבה או שלמים, וזה מיקרי קרבן שלמים צסוף, והיינו נפלה דמי חטאת מצנייהם צנוזר כ"ו א', ומיייתי צרייתא דמיייתין התם, וצזה ניחא סתימת הרמב"ם דמותר נזיר לנדבה צפ"ט מנזירות ה"א אע"ג דצירושלמי מסייעין לר"ח דוהוא שקרבה חטאתו לצסוף מצרייתא דתניא כוותיה דרבא צנוזר שם, וכבר כתבנו צנוזר שם דצמותר שנותר לאחר צהקריב כל הקרצנות אין סברא שיהא נפ"מ מי קרב לצסוף, ונתקשינו צירושלמי, ולמ"ש מיושב, וכן עיקר], ויש להסתפק הקריב חטאת ואח"כ הפריש מעות לעולתו וותר מהן, אם גם זה מיקרי מותר קנים דלנדבה אזיל, דגם עולת העוף דחייצי קנים קרינא

ב. דאפשר להקדיש קן מצלי לפרש חיזה לחטאת ואיזה לעולה, והם מתקדשים קדושת הגוף, נלמד מקרא דז' דיקח לו שתי תרים וגו' ועשה אתם הכהן וגו', ולקיימה זו היינו הקדש קדושת הגוף, שאין חסר אלא עשיית הכהן, וה"ה פרידה אחת נמי מתקדשת לספק חטאת ספק עולה, דלא מלאנו בזב שיתחייב ליקחן כאחת.

שכבר יאלו מרשות הצעלים לרשות גבוה שהרי נתקדשו קדושת הגוף, ורק צעשיית כהן מתפרשות. והנה לא מצאנו ענין כזה [בקרבת עמנו] אלא בקינין שנחשדה בהן הלכה בקדושת הגוף בהיותן סתומין, ודכוותה צעשי שיערי יוהכ"פ שגם מתקדשין קדושת הגוף בתערובת קודם הגרלה, אבל בשאר קרצנות לא שייך ענין קדושה בתערובת, ואם הקדיש שני כצבים אחד לעולה ואחד לשלמים ולא פירש הרי כל אחד ספק וכשיצטרך [אם התנה בכך], הרי איגלאי מילתא למפרע דמתחלת הקדשן זה עולה וזה שלמים, וצ"ע צמ"י ד"ה והא דלא משמע כן.

הפריש מעות סתומין מצואר בסוגיין דדיין כדין הקינין, ואינו יכול לייחדן חלק לחטאת וחלק לעולה, ומ"מ אם לקח צמ"י עוף ופירשו לחטאת הר"ז כשעת לקיחה ונתקדש לחטאת וממילא הוחלטו מותר המעות לעולה כמצואר לקמן ב' אר"פ כגון שלקח פרידה כו', ואע"ג שעל המעות לא היה לו זכות לייחדן והשתא הרי קדושת המעות עברה לעוף, לאו קושיא היא שהרי יכול היה ליקח בכל המעות עוף אחד ולהוסיף מעות אחרות לעוף השני, ואז צודאי יכול לפרש בלקיחתו אם לחטאת אם לעולה, ודכוותה כשלוקח צמ"י המעות נמי כמתחלת לקיחה דמי ויכול לפרש.

קראי דועשה הכהן כמיצוי צאלו שתחלת חובתן בקו, כגון זב וזה ויקרא ט"ו, וכן נזיר טמא במדבר ו', ובכל הני שנשמתו לקן גדלות כגון מטמא מקדש ויקרא ה' וכן ציולדת שם י"ב ובמזרע שם י"ד כמיצוי חטאת ועולה קודם עשיית כהן, ואפשר הטעם להשוותן לעשירות בכל האפשר וכיון דבעשירות ההקדש מפורש, אמרה תורה גם גדלות כן, וציולדת הדבר פשוט טפי שהרי גם בעשירות מציאה חטאת העוף, ולא נשתנה גדלות אלא עולת העוף, ולכן חטאת העוף כדקאי קאי.

(יומא מ"א א')

מ"א ב' אר"פ כגון שלקח פרידה אחת כו' אי חטאת זבן אין מוסיף ומציא חובתו מדמי עולתו כו', ונקטו התנא צכה"ג ולא שנה סתם בהפריש מתחלה מעות לחטאת העוף לחוד ולעולת העוף לחוד והעשיר דאין מציא חטאת בהמה מדמי העולה, דזהו החידוש לאוקימתא קמייתא, [ויש צוה חידוש שהרי גם עולת העוף

להציא בכולן שלמים או עולה, מ"מ משהציא שלמים נקבע המותר שלא לשלמים, וה"נ בקנים יש לקיים הגמ' כפשטה דמתחלה היה יכול להציא בכולן חטאת, אבל כשהעשיר לאחר הפרשת החטאת, אינו יכול להציא במותר המעות חטאת, כיון שכבר הוחלטו לעולה, וכמה מן הדוחק לאוקמי דוקא צאמר לקרצנות מזירות, ושלא היה יכול מעולם להציא בכולן חטאת, וכן צרייתא דנזיר ושאר חייבי קינין שצחורה כו' יש לאוקמי דוקא כשאמר לזרעתי ולזיבתי ולא כשאמר לקרצנות זרעתי או לקרצנות זיבתי, וכן מחניחין דמעילה דיכול להציא בכולן שלמים. ד. אם אפשר להפריש קנים בצופן שעשיית האחד לחטאת לא תקבע את השני לעולה, מי זה אמר דכל מפריש סתם כונתו שעשיית האחד תקבע את השני, ולמה נימא שכן רצון המקדיש כשאין לו צוה שום יתרון רק שממעט באפשרויותיו.

ו. לאחר שמצאנו שאדם החייב שני חיוצים יכול להקדיש הקרבן ולקבוע אח"כ על איזה חיוצ, עדיין אין ללמוד מזה שיהא אפשר לשני אנשים להקדיש יחד קרבן ושיתפרש אח"כ למי מהם, ולכן מן הראוי לומר דאף ר' יוסי צשלהי פ"ק לא קאמר שמתקדשין קדושת הגוף בתערובת, אלא רק לאחר חלוקת הכהן מתקדשין קדושת הגוף וכמ"ש הראצ"ד שהכהן צריך לחלקם קודם כפרה ושעד אז אין צוה לא קדושת חטאת קבועה ולא קדושת עולה קבועה, וכמו שהזכירו הראשונים דאם היתה קדושת הגוף הרי המוכר עולתו לא עשה כלום. (עד כאן).

ה) יומא מ"א א' אמר ר"ח אין הקינין מתפרשות אלא או בלקיחת צעלים או בעשיית כהן כו' ולקחה ועשה כו', נראה דמדכתיב בקרא שמציאה שתי תורים או שני צני יונה ועשה הכהן אחד חטאת ואחד עולה, למדנו שיש קדושת הגוף בתערובת עד לעשיית כהן, ולא אמרינן דבעשיית כהן איגלאי מילתא למפרע דהאי חטאת והאי עולה, אלא עד שעת עשיית קדוש בהחלט בקדושת תערובת, ואי לאו דכתיב ולקחה הוי אמרינן שאף בשעת לקיחה אי אפשר לקבוע, ומדכתיב ולקחה ילפינן דבעת לקיחה אפשר להקדישן כמפורשין זה לחטאת וזה לעולה, אבל אם לקחן סתם ונתקדשו בקדושת קן סתומה שוב אין רשות לצעלים לייחדן,

הפריש שמי פרידין ונתכפר בחטאת אחרת, דינו כהפריש שלשה פרידין, דעשיית החטאת האחרת כאילו הפריש עוד פרידה, שאין נפקותא בין הפריש צנת אחת להפריש צזה אחר זה.

ונראה דהא דתנן קנים פ"צ מ"א קן סתומה שפרח ממנה גוזל לאויר כו' יקח זוג לשני, עיקרו לאשמועינן דאפשר לזווג לו אחר שיהא דינו כזוג הראשון, ועשיית אחד תקצב את השני, ואשמועינן דאפשר להפריש פרידות הקן זה אחר זה, ויקצבו צדין קן סתום, ואף צהיו שנים ונאצד האחד דהיה מקום לומר דהנשאר כבר נקצב דינו בזווגו הראשון, ועכשיו הוא אפשרי להיות חטאת או עולה, ולא יתפרש ע"י זיווגו החדש, ואם יפסל החדש צהזאה, יהיה אפשר לקחתו לאותו קרבן ששימש החדש, קמ"ל דהחדש קוצב את הנשאר לבן זוגו, ומתפרש ע"י עשיית הכהן את החדש, ונראה דלאחר שעשה את החדש כחטאת כבר נקצב הנשאר כעולה, ואף אם ימצא הפורח לא ישתנה דינו, ודין הפורח ישאר כאילו הופרשו שלשה מתחלה] דמתני' כ"ל פורח צהדי מת, ומשמע דדין שיה, וג"ו בכלל חידוש המשנה דיקח לו זוג לשני. — הא דקתני יקח לו זוג כאילו ראוי לעשות כן, ולא אמרינן דיקריצ הנשאר לשם חטאת או עולה, ואח"כ יציא את השני, הוא משום דכן הוא רגילות הקרבת הקנים, דהכהן לוקח שניהם ועושה אחד חטאת ואחד עולה וכמו שמתחלה הפריש קן, ואפשר דהוא כדי שלא יצאו לידי טעות, וצ"י אי"ש נ"י העיר דצפרח יש ענין ליקח זוג לשני כדי שיהא דין הפורח כמותר דאזיל למיתה, משא"כ אם לא יקח זוג לשני עד שיקריצ את הנשאר לחטאת, הרי יקצב דין הפורח לעולה, ועלולים לצא בו לידי מעילה, ומיהו צמת אכתי צריכין לטעמים שכתבנו. — מש"כ הרא"ש דמתני' אשמועינן דלא הוי דחוי צ"ע דהא אין להם שום דינים ציחד, ומהיכי תיתי לומר שידחה הנשאר באצידת חצירו, וצ"י שיערים הוא דדנו צזה לקמן ס"ד א' משום דאגדי זה צזה, גם מש"פ צ"ס הר"ז דאשמועינן דלא חיישינן שמא מצא אדם את הפורח ועשאו חטאת או עולה וע"י נקצב הנשאר, צ"ע דהא אם מצאו אדם הרי הקדישו לעצמו

צזה צמקום החטאת צהמה, וצהפריש לכשצזה והעני מציא גם עולת העוף מדמי הכשצזה כפשטה דלישנא דגמ' כריתות כ"ז צ' דמציאין מהקדש כשצזה ושעירה תורים וצני יונה, וכ"ה צרמב"ס צהדיא פ"י משגגות ה"י, דהשתא אשמועינן חידושא רצא, דאע"ג דמיד כשהעשיר היה דינו לקנות חטאת צהמה בכל המעות, וכדחניא נזיר כ"ו א', וגם חטאת העוף יכול ליקח בכל המעות וכמ"ש צחוספתא פ"א דמעילה ופסקה הרמב"ס פ"ה מפסה"מ ה"א, וכשלקח מן המעות חטאת העוף עשה שלא כהוגן, ואם צא להמלך מורינן ליה להשאיר החטאת העוף ולהתכפר בחטאת צהמה, אפ"ה אהנו מעשיו לקצוב מותר המעות לעולת העוף, וש"כ אינו יכול לשמש צהם לחטאת צהמה, ונראה דאפי' מתה החטאת העוף נמי אינו יכול לשמש צמעות לחטאת צהמה, לפי שכבר נקצבו המעות לעולת העוף, דאם איתא היה ראוי לו לעשות כן, שהרי דינו עכשיו להשאיר החטאת העוף לכונסה לכיפה ולהציא חטאת צהמה, וחזינן מזה דכח עולת העוף צמעות אלים טובא.

ואפשר לקיים אוקימתא דר"פ גם אי עשיר שהציא קרבן עני לא יצא, והפריש מעות סתומין לקינו, ואח"כ לקח צהם פרידה אחת לחטאת, ואח"כ העשיר דאינו יכול להציא חטאת צהמה מדמים הנשארים שהוקצבו לעולה, אע"ג דכשהעשיר ראוי לדון כמתה חטאת העוף שלקח שהרי עכשיו אינה ראויה לו.

ובן נראה דמי שלקח חטאת העוף ממעות סתומין ומתה, דאינו יכול ליקח ממעות שנשארו חטאת העוף אחרת, שהמעות כבר נקצבו לעולה, כלל דמילתא עס לקחת חטאת העוף שצ דין מותר המעות כאילו הופרשו לעולה מתחלה.

יש לעי' הפריש שלשה פרידין לקינו ומלק הראשונה לשם חטאת ונפסלה צהזאה מהו שיוכל לקחת אחת מהנשארות לעשותה חטאת העוף, מי אמרינן צמליקת הראשונה כבר הוחלטו שתייהן לעולה ולמותר קינין, או"ד מתחלה השלישית לאחריות לשתייהן הופרשה, והכי מסתברא, וכן צהפריש מעות לג' פרידין, ומיהו צהפריש שמי פרידין ומלק הראשונה לחטאת ונפסלה צהזאה, כבר הוחלטה השניה לעולה, וצריך ליקח לחטאת פרידה מן השוק.

לקנות לשם קניין בשבילו והרי הוא וההקדש זוכים בצ"ח, [ועי' חו"צ שביעית ס"י ס"ק ט"ו שהוכחנו כן], וכן נראה דכל קונה קינים מדמי קניין הכי הוא, ועי"ז מתחללין המעות, ולא שמחלל המעות ועי"ז הקינין מתקדשות, וכן כשצ"ד קונים קינין ממעות שצופר נמי הקינין צאים מרשות המוכר לרשות הקדש והמתכפר, תמורת המעות, ואף אם התנה זה שנתן המעות צופר שלא תחול קדושה על המעות, [ואפשר דגם ראוי לעשות כן וכדאמרו פסחים ס"ו ב' בהלל שלא מעל אדם בעולתו], נמי אין הצ"ד צריכים להקדיש בשבילו את הקינין, אלא תחלת קנייתו לקדושתו, וחשיב בעל המעות כאילו הוא המקדיש. (מעילה י"ט א' ממוה"ד).

פ"א מ"ב חטאת שנתערבה בעולה כו' אפי' אחד צריבא ימותו כולן, נראה דגם חטאת העוף הבא על הספק שנתערבה בעולה דימותו כולן, דאם יעשו כולן מעשה עולה תפסל החטאת ע"י הבדלה, [אף דע"י הוא למעלה תתכשר כדין שלא במקומה דפסול בשר ונתכפרו בעלים, ובלא"ה אינה נאכלת, דמ"מ ע"י הבדלה תפסל כדתנן זבחים ס"ד ב'], ואף שהיא ספק קרבן לפמ"ש"כ בחו"צ כריתות כ"ו ב', מ"מ דינה כקרבן ודאי לענין שלא לשנות מעשיה, כיון דלפינן מקרא דבאה על הספק כמ"ש"כ שם.

שם חטאת שנתערבה בחובה אין כשר אלא כמנין חטאות שחובה, [עי' לעיל סק"א], ק"ק דלשון זה משמע דהחידוש הוא דלא מכשירין טפי, ולכאורה זה פשיטא דהא מיד שעשה החטאת הו"ל חטאת ועולה מעורבין, ועיקר החידוש דכמנין חטאות שחובה כשר, ויש בזה חידוש דמציאין החטאת אף שהוא ספק של מי, וגם ע"כ מתפרש דאחר שהציאו החטאת שחובה יציאו עוד חטאת העוף על זה שהחטאת העוף שהקריבו לא היה שלו, ובזה יצאו שניהם יד"ח, דאל"כ אלא יאטרכו שניהם להציא כל אחד עוד חטאת העוף הבא על הספק, א"כ רק הפסידו צמה שהוכשר החטאת שחובה, דעכשיו יציאו שני חטאת העוף שלא יהיו נאכלין, ואם לא היו מקריבין החטאת העוף שחובה, היו שניהם נאכלים, וזה אף לפי מה שפסק הרמב"ם פ"א ממחוי"כ ה"ז דלא כר"י כריתות ז' ב', דאין דברי הרמב"ם אלא כשמתחלה אחת חייבת ואחת פטורה, אבל כשהיו שנים חייבים

והקריבו לעצמו, ואם עשאו חטאת נפסל בשלל לשמה, ואם עשאו עולה לא עלה לבעלים, ואף במלק סחמא, קרוב הדבר דהאי גוונא חשיב שלא לשמה שהרי עשאו לבעלים שהציאו, וממילא לא נקבע חזירו בכלום, ושמה נלמד מכאן דגם אם מלק ראשונה לחטאת שלא לשמה, דגם זה קובע את הנשאר לעולה, אף שהראשונה נפסלה במליקה, דגם חטאת פסולה תורת חטאת עליה, ובמליקה חוץ לזמנו מסתבר דכן הוא כיון דמראה לפיגולו, וי"ע.

שם והאי עולה אולא לנדבה כו' והאי חטאת אולא למיתה, לשון זה משמע דהעולה קריבה לנדבה, וכן הלשון בשטמ"ק כריתות כ"ח א', ואם נימא דאין מקיטין בעופות אף כשדינם ליפול לנדבה, ועי' בתו' כאן, מוכח דדין העולה כמותר עולה ולא כמותר קינין, ויש לפרש הטעם משום דבשעה שלקחה היה דינו להתכפר בחטאת בהמה, גם בלא"ה י"ל דזו שהופרשה לעולה לעולם כשנשאת היא דיין מותר עולה.

יש להסתפק הפריש מעות לקינו ולקח במחציתן פרידה לחטאת, דנקבע המותר לדמי עולה כמבואר ציומא שם, הרי שמתה הפרידה שקנאה לחטאת והוולו קינין ויש צמותר המעות כדי שתי פרידות, מהו שיוכל לקנות במחצית מן המותר פרידה לחטאת, מי אמרינן עם לקיחת החטאת כבר הוקבע כל המותר לעולה, או"ד הרי בכל מעות קינין אם רוצה ליקח כולן חטאת לוקח כדאמר מזיר כ"ו א', וה"נ השתא כל המותר הוא כדין מעות סתומין לקינין, ולאחר שקנה במחציתן עולה מסתברא דיכול ליקח צמותר פרידה לחטאת, וא"כ י"ל דה"ה עד שלא קנה כיון שמשאיר דמי פרידה, וי"ע.

יש להסתפק הפריש מעות מפורשין לחטאת העוף ולעולת העוף מהו שיוכל ליקח צהן קן ושישאר צדין סתומין, או דלריך שיחלל דמי החטאת על פרידה אחת ודמי העולה על פרידה אחת, ולכאורה הכי מסתברא, וי"ע.

נראה דהנותן מעות חולין לחזירו שיקנה לו תורים לקינו, דמתקדשות בצ"ח עם קנייתו, דכשם שאדם יכול לתת מעות ולקנות דברים להקדש, כמו דיכול לקנות לחזירו מדין עבד כנעני, ה"נ יכול

בספר יעיר קינו נקט לדעת הרמב"ם פ"א ממחור"כ ה"ז דרבנן כריתות ז' ז' פליגי אר' יוסי וס"ל דאף חטאת דמחוסר כפורים אין מביאין בשותפות, דה"ה צמתני' לאחר הקרבת הודאין כריכות כל אחת מהן לחזור ולהביא קרבנותיה, וכבר כתבנו שאין הדבר כן, דרק בהפילה אחת מהן ואין ידוע איזו, צוה ס"ל להרמב"ם דאין מביאין בשותפות, אבל כששתיהן חייבות צודאי שפיר מביאות קרבנן אף כשאין ידוע איזה קרבנן של זו ואיזו של זו, ואף בחטאת הבא על חטא כן וכדמניא בחוספתא.

עוד כתב ז"ל לפרש דלענין לדעת של מי הקריבו אמרינן דנכשנינהו דניידי ונימא כל דפריש, והדברים רחוקים ומתני' כפשטה, וכשם שגזרו שמה יקח מן הקצוב לענין הכשר הקרבן, ה"ה לענין הצעלים, גם מיחוי כחוכא לדון כל דפריש לענין זה ולא לזה, [גם אין כל דפריש מועיל לגבי הנשאר כמ"ס לעיל בשם מרן זללה"ה].

פרק שני

פ"ב מ"א קן סתומה שפרח ממנה גוזל לאויר כו' יקח זוג לשני, כבר כתבנו לעיל ריש מכילתין סק"ה דחידושא דמתני' הוא דאפשר ליקח זוג לשני שיתחבר עמו כאילו הופרשו יחד, ועשיית האחד תקצב את חבירו, ושכן ראוי לעשות להביא קן סתום לכהן ושיפרשם צעשייתו, עיי"ש טעמא דמילתא, א"נ כמ"ס עוד שם דאם יקריב את הקיים לחטאת עד שלא יפריש לו זוג, הרי יכול שם עולה על הנאצד ועלול המוצא לזבא לידי תקלה, משא"כ לאחר לקיחת זוג לשני, הרי ישראל הגוזל הנאצד צדין מותר קינים דלנדבה וכיון דאין מקייצין צו הר"ז כאצוד, ולמיתה אזיל, וז"ע בתו' כאן וצנויר י"צ א' שכתבו דה"ה דהו"מ למיתני בקן מפורשת, ומה שיך למיתני בקן מפורשת, אטו שיך למיתני המפריש חטאתו ואצדה יציא אחרת, גם לפי הטעם שהביא הרא"ש דהחידוש הוא דאצדת או מיתת האחד אינו חשיב דיחוי לאחרים, גם הוא אינו חידוש אלא כשהופרשו יחד כסתומים, אבל המפריש חטאת ועולה מה מקום לדון אם מיתת האחד דוחה את השני, וכי מה להם ענין זה לזה, וגם כסתומות כתבנו לעיל שם דפשיטא

ומביאין שניהם קרבנות רק ספק איזה קרבנן של זה ואיזה של זה, כה"ג שפיר דמי אף שכשמקריבין השני כבר יש כאן אחד פטור, ואף בחטאת הבא על חטא כה"ג ש"ד וכמבואר בחוספתא שהוצאה לעיל סק"ג, והיינו דאשמועינן מתני', דכה"ג אף לרבנן שפיר דמי, והו"ל למיתני חטאת שנתערבה בחובה כשר כמנין חטאות שחובה, ושמה י"ל דאשמועינן דלא אמרינן נכשנינהו דניידי ונימא כל דפריש מרובא פריש, ונמא שזה שפירש הוא מהקן, ויעשהו לעולה, ושנים הנשארים יקריב לחטאת, וטעמא משום שמה יקח מן הקצוב כדאמר זכאים ע"ג ז', א"נ כל דפריש אינו מזכיר על הנשאר שאינו אלא דין על הפורש כמ"ס מרן זללה"ה צאה"ע סי' ל"א, ומיהו בזמן שיש יותר מחובה אחת ע"כ למיתני לטעמא קמא, אבל קשה דכל זה כבר שמעינן מרישא דאחד צריבוא ימותו כולן, ושמה היה מקום להחיר לעשות חטאת נוספת מכה ספק ספיקא, ספק שזו החטאת שנתערבה, ואח"ל שאינה שנתערבה, שמה הראשונה שנעשית הייתה זו שנתערבה, והרי עכשיו כל הקן לפנינו, ושפיר עושה הראשונה לחטאת, (ולא קאימנא בהלכות ס"ס כעת).

שם עולה שנתערבה בחובה אין כשר אלא כמנין עולות שחובה, כבר נתבאר לעיל סק"ד דע"כ יקדים להביא חטאת ממקום אחר דהא חטאת העוף קודמת כדאמר פסחים נ"ט, וא"כ דינו כהפריש שלשה פרידין וכמ"ס לעיל סק"ה, ומבואר דמן הקן הנשאר יכול לצרור אחת לעולתו, והשניה תהיה צדין מותר קינין לנדבה, ואין מקייצין צעופות, ולדעת תו' דמקייצין צעופות שדינן לנדבה צריך לדחוק דהכא גרע, עיי' מש"כ לעיל סק"ד.

שם צין שחובה מרובה ונדבה מועטת כו' צין שהנדבה מרובה כו', נראה דאין צוה חידושים מיוחדים, ומשום דבחובה בחובה יש צוה חילוקים לפיכך הקדים דצנדבה וחובה אין חילוק, ומ"מ מתפרש צין שחובה מרובה ונדבה מועטת דנמא שמוקריב הרבה עולות, וצין שהנדבה מרובה וחובה מועטת אפ"ה אין מוסיף להכשיר אלא כעולות שחובה אף שיש כאן רוב עולות נדבה, צין ששתיהן שוות כדי נקטה ורק משום סיפא דצד"א דאיירי בשוות.

התערוכות, דהשתא מקריצין ששה גזולות, ואם היה הפורח עושה שלשה הנותרים, לא היה אפשר להקריצ' אלא עוד שנים כמנין עולות שצחוזה, אבל אם פרח מצין שני קנים לקן אחד הרי צין אם יקדים להקריצ' בעל שני קנים וצין אם יקדים להקריצ' בעל קן אחד, בשניהם יקריצו ד' פרידיו, שאם יקדים בעל השני קנים להקריצ' שלשה הנותרים ויעשה שתי חטאות ועולה, הרי בעל הקן יקריצ' כמנין עולות שצחוזה, והיינו אחת, ואם יקדים בעל הקן להקריצ' הרי יקריצ' שמים ובעל השמים יקריצ' ג"כ שמים, וצוה ע"כ למימי לטעם שחכמים תיקנו שזה שממנו פרח יפסיד יותר, ולעולם שימשו חכמים בחקנה זו בשני הטעמים, דע"פ רוב ירוחו גם להכשיר גזול נוסף.

פ"ב מ"ב כיצד שתי נשים ולו שתי קינים ולו שתי קינים כו', הא דנקט לה בלזו שתי קינים ולו שתי קינים, ולא נקט לה בלזו קן אחד ולו קן אחד, דבזה בחזר אין מפסידין שתייהן אלא גזול אחד כל אחת, והתנא הרי אחי לאשמועינן דפסול ופוסל אחד כנגדו, וזה לא משכח"ל בחזר אלא בשתי קינים לכל אחת, וחזר אינטרין למימני לאשמועינן דאע"ג דאפשר שחזר זה שפרח תחלה, אפ"ה גם הקנים שממנו חזר מפסידין את הפורח ואחד כנגדו, ולפ"ז יש להסתפק באשה אחת שהפרישה שתי קינים סתומים ללידה ולידה, וחזרה והפרישה קן אחד לזיבה, ופרח מן השמים לאחד וחזר, מי אמרינן כיון שהכל של אשה אחת, אין כאן דין להפסל אחד והוא הפורח ואחד כנגדו, וכיון דמספר הפרידות שיקרצו שוה צין אם יקדים להקריצ' בפורח או בשכנגדו, הלכך שפיר יתחיל איזה שירצה, או"ד דלעולם קביעות חכמים כן שהפורח יפסיד את הפורח ואחד שכנגדו, ומסמימת המשנה שהגזול הפורח פסול ופוסל אחד כנגדו, משמע שלעולם כן דינו, וכאילו הלכות הקרבן מחייב כן.

ונראה עוד דלפי שלעולם בפרח לצין הקריצות יכול בעל הקן שפרח ממנו להקדים ולהקריצ' את הנותרות, ועי"ז יופסדו מן הקריצות שפרח לשם, לכך שקדו חכמים לקבוע הלכה זו דהפורח פסול ופוסל אחד כנגדו בחומר של הלכה, ואף בגוונא שאפשר היה שלא לפסול שכנגדו נמי

הוא, וכנראה דעת תו' דרישא דמתני' אין זה שום חידוש, ואינה אלא כהקדמה לפרח צין הקריצות.

שם או שפרח לצין המתות, א"ה, ראיתי להעתיק כאן מש"כ בזה בחו"צ תמורה ט"ו א'. בחטאת העוף יש להסתפק אם נאמרה ההלכה דחטאות המתות, דהא תמורה וולד לא שייך בהו, ושם גם צוה אמרינן דבחד מקום גמיר, ועי' בזה בשטמ"ק מנחות ד' ב' אות כ"ח, [וע"ע במאירי קדושין י"ג בזה], ואף אי לא נאמרה ההלכה, מ"מ כיון דאין לעוף פדיון, ע"כ דייזיל למיתה, אלא דנפ"מ לענין לאו דממפריסי הפרסה, וכן אם מימתו מנוה, והלום ראיתי בשער המלך פ"ד מפסה"מ שהאריך בדין עופות בחטאות המתות, ונתקשה שם טובא בזה שהציא מדברי תו', והוא צ"ה הרא"ש לקנים שלהי פ"ב, לקיים גירסא דהאשה שהציאה עולתה ומתה יציאו יורשין חטאתה דמיירי בחטאת העוף דלא גמירי דמתות, דאין מתפרש מתני' דקינין רפ"ב דפרח לצין המתות, ולכאורה י"ל דשפיר מתפרש בנתכפרו בעלים באחר, ואף אם אין זה הלכה דמתות, מ"מ ודאי למיתה אולא, דלהקריצה אי אפשר, וגם רעיה לא שייך בה, ואף אם נימא דאין זה איסור הנאה מדאורייתא, כדין קדשים שמתו, כיון שאין להקדש שום נורך בהן, מ"מ כיון דאי אפשר להקריצה מדאורייתא, שפיר יש לדון בדין תערוצתה. (עד כאן).

שם פרח לצין הקריצות פסול ופוסל אחד כנגדו שהגזול הפורח פסול ופוסל אחד כנגדו, מהלכות הקריצות בפרח לצין הקריצות יכול להקריצ' כל הנשאים ולא יפסיד כנגד הפורח כלום, וגם הפורח ספק אם הפסידו, כגון שיש לו ב' קנים ופרח גזול אחד, הרי הוא עושה הנשאים שתי חטאות ועולה, וזה שפרח לתוכו לא יוכל לעשות אלא כמנין עולות שצחוזה, וספק שמא עשה עולה את הפורח, אלא דחכמים תיקנו שהקן שממנו פרח יפסיד אחד כנגדו, כדי שזה שפרח לתוכו לא יפסיד אלא ספק גזול אחד, והיינו ששנה התנא טעמא דמילתא שהגזול הפורח פסול ופוסל אחד כנגדו ר"ל שכך תיקנו וקבעו הלכה, ועי' להלן, [ובכלל תקנה זו גם לחובת מי יהיה הקן החסר שזריך להשלימו מן החוץ, וזהו שפירש הרא"ש כיצד ישלמו], ומיהו בגוונא דנקט התנא יש גם טעם נוסף שיפסיד הפורח, בכדי להכשיר גזול נוסף מן

השלישי לשני עדיין לא הוחלטו כולן למיתה עד שישוב ויפרח מן השניה לראשונה.

שם פרח מזו לזו פוסל אחד בהליכתו חזר פוסל אחד בחזירתו פרח וחזר ופרח וחזר לא הפסיד כלום שאפי' הן מעורבות אין פחות משנים, לפמש"פ דחכמים תיקנו שהפורה פוסל שכנגדו [לשון המשנה פוסל אחד משמע ברא"ש דר"ל קן אחד והיינו הפורה ושכנגדו, אבל יתכן לפרש דמתני' הכא לא איירי בפורח דממילא אי אפשר לדעת מה נעשה עמו, ופוסל אחד קאי רק אשכנגדו], היה ראוי לומר בפרח וחזר דעכשיו דין כל אשה להקריב משלה חטאת ועולה, דכל אחת הפסידה קן ע"י הפריחה ונשארה בקן, ולא יכלו להקריב ז' חטאות משל אחת וז' עולות מן השניה, ולפ"ז אם ישוב ופרח מן הראשונה לשניה, יהיה אפשר לדון הראשונה כהפסידה הכל, וכדין השניה במ"ג, דככל פריחה הפסידה שכנגדה, והשניה תשאר צדינה להקריב רק קן אחד, ואם ישוב ופרח מן השניה לראשונה, לא יקריבו גם מן השניה כלום, ואשמועינן מתני' שאין הדין כן, אלא כיון דלאחר פריחה וחזרה ראשונה נשתוו שתייהן כדון מעורבין דאין פחות משנים, הלכך דיינינן להו כמעורבין ממש מאותה שעה, ולא יפסידו כלום ע"י פריחות חוזרות, וגם יכול לעשות חטאות מזו ועולות מזו וכמ"ש הרא"ש.

ומיהו בלזו קן אחד ולזו קן אחד ופרח מזו לזו וחזר ופרח מן השניה לראשונה, לא נדון אותן כמעורבין ויכול לעשות אחת מאיזה שירצה, דכיון דבפריחה הראשונה נקבע דין הפרידה הנותנת לאיצוד, הרי היא נשארת צדינה, וכשחזר ופרח משניה לראשונה הפסידה השניה אחת ואין לה אלא אחת, ולא דיינינן לה כפרחה לצין המתות כמ"ש לעיל כדמוכח במ"ג כיון דהא דהראשונה למיתה אינו אלא שכך קבעו חכמים בהנהגה, ואם קדם ועשאה מה שעשה עשוי, לכך חשיב כפרח צין הקריבות.

פ"ב מ"ג לזו אחת ולזו שתיים כו', כללא דמתני' דכל פורח מפסיד אחת במקום שפרח ממש, וכדתנן במ"א דהפורה פוסל אחד כנגדו, והלכך הראשונה אין לה כלום שצפריחת אחד נפסל הנשאר, וכן השניה אין לה כלום דפרח ממנה אחד

פסלוהו חכמים, כגון שפרח גוזל מקן אחד לשני קנים, וחזר ופרח מן השני קנים לקן האחד, דאפשר היה להחיר לבעלת שני הקנים להקריב שתייהן, שהרי בעלת קן האחד לא תקריב כלום דמיד שפרח ממנה לשני כבר נפסל הנשאר, אפי"ה לא יתירו לבעלת שני הקנים להקריב אלא קן אחד, דכיון דפרח ממנה לראשון דין הוא שיפסל אחד שכנגדו, וכיון שהנשאר מהקן הראשון היה אפשר להקדים להקריבו, עד שלא יקריבו מן השני כלום, הלכך לא דיינינן ליה לפורח מן השני לראשון כפרח לצין המתות, אע"פ שאין עמידין להקריב מן הראשון כלום, כיון שהשני הוא הגורם שהראשון למיתה. — [ומיהו אם מת כל הקן השני שפיר יחזור הנשאר מן הקן הראשון להכשרו ויקחו לו זוג].

ובזה ניחא מה שנתקשו הראשונים ז"ל במ"ג אמאי אין לשלישית אלא אחת, לאחר שלשניה אין כלום, [ומה שחירצו גזירה אטו רביעית וחמישית, קשה להצין דאטו ישבו צ"ד וגזרו על מאורע כזה שפרחו וחזרו משניה ושלישית ורביעית וכו', ומסבירא אין לחוש לכמו אלו דלא שכיח כלל, ואולי כונתם כמו שנפרש], ולמש"כ ניחא דכיון דמהשלישית פרחו שנים אחד לרביעית ואחד לשניה, דין הוא שתפסיד שנים כנגדם, וכן השניה אין לה כלום מה"ט שפרחו שנים ממנה, ולא דיינינן לפורח מן השלישית לשניה, ומן השניה לראשונה כפרחו לצין המתות, כיון דרק הקרבת השלישי גורמת לשני למיתה, וכן הקרבת השני גורמת לראשון למיתה, וגם זה לא מחמת ההלכה אלא קביעות חכמים לנהוג כן, והלכך דיינינן להו כפרחו לצין הקריבות ופסול ופוסל אחד כנגדו, ואולי כונת הראשונים ז"ל נמי כן, דלא פלוג חכמים וקבעו לנהוג תמיד שהגוזל הפורה פוסל אחד כנגדו. — נראה דאם פרח מן הראשונה לשניה ואח"כ פרח מקן אחר לראשונה, דחשיב כפרח לצין המתות, ורק לגבי השניה שאם חזרה ופרחה לראשונה חשיבין לה כפרחה לצין הקריבות, כיון שמה שהיא יכולה להקריב הוא הגורם למיתה הראשונה, וכן בפרח משלישית לשניה נמי חשיב כפרח לצין הקריבות כיון שהקרבת השלישי הוא הגורם למיתה השני, ומיהו התם עס פריחת

הקריצות ופוסל אחד כנגדו, ולכאורה לעולם פרח לבין הקריצות איירי שנתבלבל עמהם דל"כ יחזירו למקומם, ומ"ל נתבלבל רגע קודם או רגע אח"כ, הרי לעולם כשמכירין ורואה הגעת הפורח עדיין ממשיך להכירם, ויש לדנו כפורח לבין הקריצות, ואף כשאני רואה הגעת הפורח נמי יש לחשבו כפרח לבין הקריצות כיון שאם היה רואה הגעת הפורח, היו עדיין ניכרות, ומיהו מסבירא י"ל דפרח לבין הקריצות היינו דוקא כשעדיין אפשר להקריצ מהן גם לאחר הפריחה, דכל שאי אפשר להקריצ מהן והולכין למיתה, למה נפסיד הזוג הנותר מן הפורח, כיון שאפשר עכשיו להקריצו, ואף דזשעת הפריחה עדיין היה אפשר להקריצ מאלו שפרח לשם, מ"מ כיון שעכשו כבר אי אפשר להקריצ מהן, שפיר יש להקריצ הנותר מן הפורח.

ונראה דשפיר יש לקיים פי' הרא"ש דמפורשת היינו קן שידוע צו מי החטאת ומי העולה, אלא דכד קמני דפרח מן המפורשת ראשון, מתפרש שעי"ז הסתומה מעורבת עם שתי המפורשות, דפרח מן המפורשות לא מתפרש שפרח החטאת הידוע או העולה הידועה, דל"כ הו"ל פרח חטאת או עולה, אלא מתפרש שפרח אחד מן המפורשות מצלי לדעת מי, וממילא מוצן שעי" הפריחה נתבלבלו גם המפורשות, ומשכח"ל שפיר כשידע שהימנית חטאת והשמאלית עולה, וכשפרח אחד שוב אינו יודע אם הימנית נשארה או השמאלית, ולפי"ז חידושא דמתני' דלא אמרינן דפוסל אחד כנגדו, אע"ג דזשעת שפרח הסתום פרח לבין קריצות ורק ע"י פריחתו גרם להם שלא להקרב, [ופרח מן הסתומה למפורשת נמי מתפרש שהסתומה נתערבה עם שתי המפורשות, וממילא מוצן שהכרתן נתבלבלה ע"י הפריחה וכמו שפירש הרא"ש].

ואפשר עוד דמהא דלא קמני צרישא דמתני' דהמפורשות והפורח ימותו, וקמני רק דיקח זוג לשני, הרי בכלל זה דגם אם כהן שאינו נמלך הקריצ את השלשה המעורבין ועשה מהן צ' חטאות וא' עולה או איפכא, אפ"ה יקח זוג לשני, ולא נקבע השני ע"י עשיית הפורח, דכיון דעם פריחתו נקבע דינו למיתה, הרי נתפרדה החצילה, ושוב אין הקרבתו קובעת את הנשאר, והר"ז חידוש גדול, ומיהו התינו כשעשה מן התערובת מקלס

לשלישית ואחד לראשונה, ובכל פריחה הפסידה אחד, והשלישית יש לה אחת מה שנשאר לאחר שגם היא הפסידה שנים, וכן כולם הפסידו שנים, ונשאר הנותר, מלבד השביעי שממנו לא פרח אלא פעם אחת הלכך לא הפסיד אלא אחת, וכן צפרח וחור ופרח נמי כחשזון הזה דכשפרח מן השלישית הפסידה מה שנשאר לה, וכן הרביעית שפרח ממנה לשלישית ולחמישית הפסידה שמים ולא נשאר לה כלום, ולחמישית נשאר אחת ולששית שמים והשביעית לא הפסידה צפריחה השניה אלא אחת כי לא פרח ממנה אלא פ"א, והלכך יש לה חמש, וכן כחשזון הזה צפריחה הנוספת.

אבל טעמייהו די"א לא נתפרש דהא היו שלש פריחות מן השביעית ואמאי לא תפסיד ג' אחת לכל פריחה, ומה דמשמע ברז"ה דכיון דהששית אינה קריבה דיינינן ליה כפרח לבין המתות ולא לבין הקריצות, ז"ע דהא זשעת שפרח מן השביעית לששית עדיין היתה הששית צת הקרבה, ורק לאחר שפרח מן הששית לחמישית נפסלה הששית, והרי צפרח משלישית לשניה ומשניה לראשונה, צפריחה וחורה הראשונה לא חשבינן להו כפרחו לבית המתות.

פ"ב מ"ד קן סתומה וקן מפורשת פרח מן הסתומה למפורשת יקח זוג לשני, אם מפורשת דמתני' היינו צידוע מי החטאת ומי העולה, ורק ע"י הפריחה נתבלבל ואינו מכיר, וכמ"ש הרא"ש, יחא דאיכא חידושא צמתני' דאע"ג דזשעת שפרח פרח לבין הקריצות, והיה ראוי לומר שיפסול אחת כנגדו, קמ"ל דכיון דעם פריחתו נפסלו מלהקרב הלכך דיינינן ליה כפרח לבין המתות ויקח זוג לשני, אבל לפמש"פ המפורש דמפורשת דמתני' היינו מפורשת שכבר נתערבו צה החטאת והעולה, וכדמוכח מסיפא דקמני או שפרח מן המפורשת ראשון הרי כולן ימותו, משמע דפרח מצין המתות, א"כ קשה מאי קמ"ל הא כבר תנן צמ"א דקן סתומה שפרח ממנה גזול לבין המתות דיקח זוג לשני, ושמא נידוק איפכא דדוקא פרח לבין המפורשת שכבר נתבלבלה, כדמוכח מסיפא דצהכי איירי, הוא דאמרינן דיקח זוג לשני, אבל פרח לבין מפורשת שניכרים היו החטאת והעולה אע"פ שעי" הפריחה נתבלבלו דינו כפרח לבין

שם אין מציאין תורין כנגד בני יונה כו', צפשוטו
היה נראה דאין דין זה אלא בקן חובה, דלא
אמרה תורה אלא שתי תורים או שני בני יונה, וגם
שניהם צאים במקום חטאת זהמה והרי הם משמשין
כאחד, אבל צנדצה גם כשמציא שנים הרי כל אחד
קרבן לעצמו, ושפיר יכול להציא אחד תור ואחד בן
יונה אף כשהתנדב קן, והרי מתנדבין אפי' פרידה
אחת כדיליף מקרא זבחים ס"ה א', אבל לשון המשנה
לעיל פ"א מ"א סדר קינין כך הוא החובה אחד
חטאת ואחד עולה צנדרים ונדבות כולן עולות,
משמע שיש ענין קן גם צנדרים ונדבות, וכן מצואר
ברש"י זבחים ס"ז ב' וברא"ש לקמן סופ"ג דגם
צנדצה המתנדב קן לריך שיציא או שתי תורים או
שני בני יונה, ואינו יכול למיפטר נפשיה בתור ובן
יונה, נראה מזה דממה שאמרה תורה צקני חובה
שיהיו שתי תורים או שני בני יונה, ניתן להצין שיש
בזה יתרון, והלכך סתם מתנדב קן דעתו גם על
היתרון הלזה, שו"ר בשטמ"ק בהשמטות זבחים ס"ח
שחלק באמת על רש"י בזה ע"ש, ויש לעי' המתנדב
שלשה פרידין אם חייב להציא שלשתן ממין אחד,
ומסתבר דלא מצינו שיתוף אלא של שנים, והלכך אם
המתנדב ארבעה יכול להציא שנים שנים מכל מין,
ודכוותה בשלשה יכול להציא השלישי שלא ממין
השנים.

שם עולתה תור וחטאתה בן יונה תכפול ותציא
עולתה בן יונה, נראה דלפ"ז לעולם
כשמקדימה להציא עולתה הרי היא ספק נדבה
וספק חובה, דמיחלל תלי וקאי אם תציא החטאת
מאותו המין, ולבן עזאי דהולכין אחר הראשון
מתכפרת צודאי בעולה שהציאה, ואי אפשר להציא
החטאת אלא מאותו המין.

ברא"ש כתב שאם הציאה חטאתה תור ועולתה
בן יונה דאם עדיין לא הקטירו את
העולה דתנא לצית השריפה, נראה כונתו כשהפריש
הבן יונה לעולת חובה שלו לאחר הצאת החטאת
דהו"ל הקדש בטעות והוא חולין, ולשון תכפול
לכאורה משמע ששניהם כשרים, ומיתוקם שפיר
כשקדם והקדיש העולה.

שם האשה שהציאה חטאתה ומתה יציאו יורשין
עולתה כו', כל קרבנות נדר ונדבה קרבין
לאחר מיתה כדתנן שקלים פ"ז ה"ג ומייתי לה
במנחות נ"א ב' דגר שמת והניח זבחים אם לא

למעלה ומקצת למטה, דאיכא למימר דכיון דבעלים
מפסקי צהבי גם את הנשאר הלכך לא ניחא להו, ואין
מתכפרין בע"כ, [עי' מש"כ ערכין כ"א], אבל אם
עשה כולן למעלה או כולן למטה דעי"ז הרויחו
הבעלים דיעשו את הנשאר כנגדן ויאלו ידי חובתן,
א"כ צהאי גוונא לית לן למימר דיקח זוג לשני,
ומתני' סתמא קתני, וע"כ דלא איירי בהקריב את
התערוצת.

פ"ב מ"ה חטאת מכאן כו' אלא יאמר זה שהלך
אצל חטאות חטאת כו', יש לעי'
אמירה זו למת, הרי אין הקינין מתפרשות אלא
בעשיית כהן כדאמר יומא מ"א א', וא"כ אין אמירה
זו מועלת כלום, וי"ל דהא בעלמא תיקנו חכמים דלא
לימא לשמו דילמא אחי למימר שלא לשמו כדאמר
זבחים ב' ב', והלכך בקנים שנתפרשו בלקיחת בעלים
הרי הכהן מולקן בשתיקה, ורק בסתומין שהכהן
לריך לפרשם הרי הוא אומר קודם מליקה לשם מה
מולקן ומתפרשים בעשייתו, וצבאן שנתערבה סתומה
בין מפורשין, יש לחוש שהכהן לא יאמר כלום כדין
מפורשים, והלכך אמרו חכמים שהבעלים יפרשם,
ואף שאינם מתפרשים באמירת בעלים, מ"מ תועיל
אמירתם שיהיו סתמא לשמה, דאף אם הכהן לא
יפרשם בפיו קודם מליקתן נמי יוכשרו, ולפ"ז יש
כאן חידוש גדול דהא בעלמא המקדיש בהמה ולא
חל הקדשה לא תוכשר ע"י שחיטה סתמא דהא חולין
היא, אבל צבאן שיש בקנים קדושת הגוף ופתיכי זהו
קדושת חטאת ועולה, הרי סגי בהקדש פיו לחטאת
או לעולה, שתוכשר במליקה סתמא, כשגם מעשה
המליקה ומקומה מוכיחין, והרי גם כשהכהן אומר
שמולקה לשם חטאת, עדיין לא חל עליה שם חטאת
עד מליקתו, דהא גם באמירת כהן אין מתפרשות,
ונמנא שהמליקה נעשית בעוף שקדושתו בקדושת
סתומין, ושפיר מהני יחוד הבעלים לחטאת או לעולה
שיוכשרו סתמא בעשיית כהן כמעשה חטאת או
כמעשה עולה, וכעת ראיתי ציעיר קינו שפירש
דאמירה זו הכהן אומרה, ואף שלעולם בסתומה
לריך שיאמר קודם מליקתה לשם מה מולקה, מ"מ
כשנתערבה במפורשות ס"ד דא"כ שיאמר, והיינו
דאשמועינן מתני', ולשון המשנה מוכיח דאבעלים
קאמר שיאמרו, וגם לא איירי צהן המולק, וגם אין
מקום לס"ד שלא יצטרך לומר מחמת התערוצת.

ואע"ג דכשמתה פקע חיוז החטאת, מ"מ לא חל חיוז עולה לאחר מיתה, וצטלח הפרישתה מחיים הדבר מוזן שאין מפרישין לאחר מיתה כיון דליכא חטאת, אצל אס הפרישתה מחיים לכאורה ראוי להקריבה לאחר מיתה כדין מותר עולה, וז"ע.

פרק שלישי

פ"ג מ"ד חטאת ועולה וסתומה ומפורשת כו', יעוי' בפרש"י זכחים ס"ז ב', ומבואר דאפשר להפריש חטאת ועולה אחת לראוץן ואחת לשמעון וחלה עליהן קדושת הגוף וצידו אח"כ לפרש למי החטאת ולמי העולה, וז"ע מנלן דבלא ברירה יתכן כן, ושם רק למ"ד יש ברירה, וז"ע.

הניח נסכים קרבים הנסכים משל ניצור, מכלל דהזכחים קרבים, ואע"ג דאין אדם יכול להפריש קרבן שיהא מת הצעלים שלו, מ"מ כשהמת חייב בקרבן שפיר אפשר גם להפריש עבורו כדאמר קדושין י"ג ב' למ"ד שעצודא דאורייתא דאע"ג דלא הפרישתה מחיים, ואינטריך לאשמועינן הכא בקרבן חובה דס"ד דמשמטה פקע חובתה ולא שייך להקריבו וגרע מנדריס ונדבות, קמ"ל דקרב לאחר מיתה.

ברמב"ן ורשב"א קדושין שם כתבו דאס לא הקריבה חטאתה אין מציאין עולתה דכיון דלעולם חטאת קודמת, הרי כל זמן שלא הקריבה חטאתה אין עדיין חיוז להקריב העולה,

ברוך רחמנא דסייען

ריק